

Õiguskantsler

Andres Kampmann
direktor
Oru Kool
kool@oru.edu.ee

Teie nr

Meie 02.02.2021 nr 7-5/210113/2100647

Distantsõpe Oru Koolis

Lugupeetud Andres Kampmann

Õiguskantsleri poole pöördus Oru Kooli õpilase vanem, kes palus kontrollida, kas koolil oli õigus suunata ühe õpilase koroonaviirusega nakatumise tõttu kõik õpilased distantsõppele.

Terviseamet andis Oru Kooli sulgemise kohta korralduse (nr 8.1-1/21/621-1) 20. jaanuaril 2021. aastal, otsustades, et kool suletakse 19.–25. jaanuarini. Õpilastel lubati kooli naasta 26. jaanuaril. Koolil tuli korraldust järgida ja muuta õppekorraldust nii, et õpilased ettenähtud ajal koolimajas ei viibiks.

E-õppe (distantsõppe) rakendamine on olnud koroonaviiruse leviku ajal tavapärase õppe korraldamise vorm. Seega valis kool õppe korraldamiseks põhimõtteliselt õige viisi. Paraku ei ole kooli kodukorras (ega õppekavas) sätet, mis kehtestaks distantsõppe rakendamise tervisekaitse meetmena. Selgitasite, et kool on algatanud dokumentide muutmise. Palun koolil kehtestada vajalikud muudatused esimesel võimalusel.

Kooli ajutine sulgemine

Vastuses õiguskantsleri järelepärimisele selgitasite, et lapsevanem teatas õpilase positiivsest koroonaviiruse testi tulemusest koolile 18. jaanuaril kella 9 paiku. Pärast info saamist võtsite ühendust Terviseametiga ning tegite koostöös ametiga otsuse muuta õppetöö korraldust ja rakendada e-õpet. Lapsed lahkusid koolist 18. jaanuaril pärast koolilõuna söömist. Selgitasite, et ka kooli huvitegevus toimus distantsilt, kui see oli võimalik. Koolis toimuvad huvitegevused on lastele tasuta.

Koroonaviiruse epideemilise leviku tõttu tekkinud ohu üle otsustab Terviseamet, võttes aluseks epidemioloogilised, laboratoorsed ja kliinilised andmed ([nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse](#) (NETS) § 28 lg 1). Terviseamet või Vabariigi Valitsus võib vastavalt olukorrale rakendada NETS-s ette nähtud meetmeid, näiteks kooli ajutiselt sulgeda (NETS § 28 lg 2 p 1).

Terviseamet andis 20. jaanuaril korralduse nr 8.1-1/21/621-1, mille järgi oli õpilastel keelatud koolis viibida 19.–25. jaanuarini 2021. [Haldusmenetluse seaduse](#) (HMS) § 55 lõike 2 kohaselt võib haldusakti anda muus vormis (nt suuliselt) edasilükkamatu korralduse tegemiseks. Nakatumisjuhtumi asjaolude väljaselgitamine võtab aega ning võib tekkida vajadus seada piirang (nt kool ajutiselt sulgeda) viivituseeta. Seda arvestades saab pidada mõistetavaks, et Terviseamet andis esmalt kooli sulgemise haldusakti suuliselt ja vormistas kirjaliku akti järgmisel päeval.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Samas korralduses nägi Terviseamet ette ka distantsõppe rakendamise. Distantsõppe (e-õppe) rakendamise üle otsustamine on siiski kooli pädevuses. Seepärast ei pidanud kool Terviseameti otsust selles küsimuses järgima (HMS § 63 lg 2 p 3). Kool pidi iseseisvalt otsustama, kas ja millises vormis korraldada õppetööd sel ajal, kui Terviseamet ei lubanud õpilastel koolimajas viibida.

Distantsõppe rakendamine

Üldhariduskoolide tegevuse alused (sh õppe korraldamise nõuded) on kehtestatud [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses](#) (PGS). Eesti üldharidussüsteem on üles ehitatud nii, et suurem osa õpilastest õpib koolimajas, kuid võimalikud on ka erandid.

Koolimajas toimuva õppe kõrval võib erandina rakendada e-õpet, mida on hakatud nimetama ka distantsõppeks. PGS § 24 lõikes 5 on e-õpet nimetatud üheks juhendatud õppe vormiks. See säte ei sisalda aga midagi selle kohta, mis tingimustel ja korras (millises olukorras) seda õppeviisi võib kasutada. Samuti ei ole selles sättes ette nähtud teiste lubatud õppeviiside – nt õppekäikude või individuaalõppe – tingimusi ja korda, sättes nimetatakse neid üksnes lubatud õppevormideks.

Praegusel juhul rakendas kool distantsõpet koroonaviiruse leviku tõttu. PGS § 44 lõike 1 kohaselt tagab kool õpilase koolis viibimise ajal tema vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse. Tervise kaitseks rakendatavad meetmed saab sätestada kooli kodukorras (PGS § 44 lg-d 2, 3). Jättes kõrvale küsimuse, kas põhiseaduse § 3 lõikest 1 tuleneva nõudega, mille kohaselt kõik olulised küsimused peab otsustama Riigikogu, on kooskõlas, et tervise kaitseks rakendatavate meetmete valik on jäetud üksnes kooli otsustada, saab kooli kodukorrast tulla volitus rakendada e-õpet (koroona)viiruse leviku tõttu.

Kuigi kõnealusel ajal ei olnud kooli kodukorras (ega õppekavas) sätteid, mis näeksid ette distantsõppe rakendamise tervisekaitse meetmena, pole põhjust koolile distantsõppe rakendamise tõttu etteheiteid teha.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Riigikogu kultuurikomisjon
Haridus- ja Teadusministeerium
Terviseamet